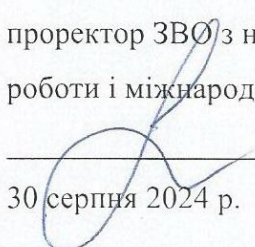

Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова

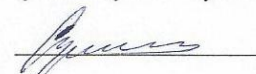
«ЗАТВЕРДЖУЮ»

проректор ЗВО з науково-педагогічної
роботи і міжнародних зв'язків

Інна АНДРУШКО
30 серпня 2024 р.

«ПОГОДЖЕНО»

Завідувач кафедри
філософії та суспільних наук

Святослав ЧЕРКАСОВ
30 серпня 2024 р.

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

«Психологія конфлікту»

Спеціальність	225 Медична психологія
Освітній рівень	Магістр
Освітня програма	ОПП «Медична психологія», 2022
Навчальний рік	2024-2025
Кафедра	філософії та суспільних наук
Лектор	доц. ЗВО Павло КУЛІШ
Контактна інформація	<i>philosophy@vnmu.edu.ua,</i> <i>вул. Стуса, 2 (навчальний корпус №2), (0432) 672943</i>
Укладач силабусу	доц. ЗВО Тарас БЕДНАРЧИК

1. Статус та структура дисципліни

Статус дисципліни	Обов'язкова
Код дисципліни в ОПП та місце дисципліни в ОПП	ОК 58, складова циклу дисциплін загальної підготовки
Курс/семестр	4 курс (VII семестр)
Обсяг дисципліни (загальна кількість годин/ кількість кредитів ЄКТС)	60 годин / 2 кредити ЄКТС
Кількість змістових модулів	2
Структура дисципліни	Лекції – 10 год. Практичні заняття – 18 год. Самостійна робота – 32 год.
Мова викладання	українська
Форма навчання	Денна. При встановленні законодавством надзвичайних ситуацій форма проведення занять може бути змінена на змішану

2. Опис дисципліни

Коротка анотація курсу, актуальність. Психологія конфлікту як навчальна дисципліна є складовою сучасної вищої освіти лікаря-психолога. Предмет забезпечує засвоєння фундаментальних знань щодо психології конфлікту та методології їх дослідження в яких розкриваються закономірності взаємодії людей у конфліктних ситуаціях, особливості переживань ними конфліктів та їх наслідків, обумовлюючих психоемоційну напругу та появу, в окремих випадках, невротичних, психосоматичних та соматоформних розладів. Знайомство з природою та сутністю, особливостями та функціями конфлікту, основними психологічними концепціями його пояснення, причинами виникнення, динамікою, формами прояву, симптоматикою та способами розв'язання надає можливість майбутньому лікарю-психологу поєднувати набуті знання з умінням й практичними навиками лікарської справи та медичної психології, удосконалювати їх та ефективно і творчо застосовувати.

Передреквізити. Для успішного засвоєння дисципліни студенту необхідні знання, отримані в процесі вивчення студентами наступних дисциплін на 1-3 курсах: філософія, анатомія людини, біологія, біологічна та біоорганічна хімія, гістологія, цитологія та ембріологія, фізіологія, догляд за хворими, біоетика.

Мета курсу та його значення для професійної діяльності Метою викладання навчальної дисципліни «Психологія конфлікту» є вивчення студентами сутності конфліктів, їхньої структури, основних функцій та динаміки протікання; з'ясування системи детермінант, які спричиняють появу різних видів конфліктів; визначення основних особливостей прояву конфліктів; ознайомлення з досвідом розв'язання, прогнозування та запобігання різним видам конфліктів, формування чіткої навчально-виховної системи, для забезпечення створення і збагачення національних та світових традицій освіти, різнобічної соціально значущої діяльності, індивідуальний підхід до роботи з клієнтами, здійснення ранньої профілактичної роботи щодо попередження конфліктів серед студентської молоді, формування уміння застосовувати знання з дисципліни у професійній діяльності.

Постреквізити. В процесі вивчення дисципліни набуваються знання, необхідні для успішного засвоєння фахових дисциплін, які забезпечують подальшу підготовку студентів-психологів: загальна психологія, соціальна психологія, вікова та педагогічна психологія, психологія спілкування, сексологія та сексопатологія, неврологія, медична психологія, психологія травми та посттравматичних стресових розладів, сучасні напрямки в психології, сімейна психологія, експериментальна психологія та психодіагностика, психологія особистості, психофізіологія, психологія девіантної поведінки, психологія життєвої кризи, вмирання та смерті, патопсихологія, психологічні особливості професійної діяльності лікаря, психіатрія та наркологія.

3. Результати навчання:

формування знань та практичних навиків усвідомлення різноманітних теоретико-практичних підходів щодо об'єкта й предмета конфліктології її основних методологічних засад та психологічних механізмів запобігання, прогнозування та розв'язання різних видів конфліктів, а також вироблення у студентів умінь застосування методів конфліктології у медико-психологічній практиці. Після успішного вивчення дисципліни здобувач зможе:

- розкривати природу конфліктів та способи їх розв'язання;
- виявляти основні ознаки конфліктів та конфліктних ситуацій;
- характеризувати види, структуру та динаміку конфлікту;
- досліджувати основні підходи до вивчення конфлікту;
- визначати причини та функції конфліктів;
- аналізувати поведінку людей у конфліктних ситуаціях;
- прогнозувати і контролювати конфліктну ситуацію;
- аналізувати соціально-психологічний клімат групи та його сприятливі ознаки;
- виявляти психологічні фактори та функції конфліктів;
- визначати місце та роль медіатора і медіації у розв'язанні конфліктів;
- розкривати сутність переговорного процесу, його зміст та основні функції;
- аналізувати особливості кризової комунікації та комунікаційні бар'єри конфлікту;
- застосовувати методи творчого розв'язання конфліктних ситуацій під час переговорів;
- впроваджувати новітні маніпуляційні технології у переговорний процес;
- позитивно сприймати конфлікт і прагматично його використовувати;
- розвивати власні професійні здібності шляхом самоосвіти;
- творчо та всебічно самовдосконалюватись.

4. Зміст та логістика дисципліни

Модуль 1. Психологія конфлікту	VII семестр 60 год/2 кредити	Лекції №№1–4 Практичні заняття №№1–8 Теми для самостійного опрацювання №№1–8
--------------------------------------	---------------------------------	--

Дисципліна включає 8 тем, 1 модуль.

Модуль 1. Психологія конфлікту

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи конфлікту як специфічного різновиду взаємодії.

Тема 1. Предмет конфліктології як науки. Конфлікт як соціальний феномен. Конфлікт у сучасних соціально-психологічних теоріях.

Тема 2. Передумови виникнення та методологія дослідження конфліктів. Поняття про психологічний захист і його генезис.

Змістовий модуль 2. Типологія конфліктів та способи їх розв'язання.

Тема 1. Внутрішньоособистісний конфлікт: особливості, причини, види та моделі поведінки. Основні психологічні концепції внутрішньоособистісного конфлікту.

Тема 2. Міжособистісні конфлікти. Види та причини їх виникнення. Наслідки міжособистісного конфлікту.

Тема 3. Внутрішньогрупові та міжгрупові конфлікти: причини виникнення та їх види. Шляхи, методи та прийоми розв'язання внутрішньогрупового конфлікту.

Тема 4. Основні стратегії поведінки людини у конфлікті та технології попередження конфліктів.

Тема 5. Технології попередження групових конфліктів та їхнє конструктивне розв'язання. Роль лідера у групі та у розвитку міжгрупових конфліктів.

Тема 6. Медіаторство та розв'язання конфліктів. Психологія переговорів по розв'язанню конфліктів. Особливості конфліктів у медичному та педагогічному середовищі. Психологічний аспект управління конфліктами у медичних закладах.

Теми лекційного курсу розкривають вчення філософських шкіл та проблематику предмету.

Практичні заняття передбачають теоретичне обґрунтування основних питань теми та засвоєння наступних практичних навичок:

1. Знати природу конфліктів, та методи їх розв'язання;
2. Виділяти основні форми конфліктів;
3. Розрізняти етапи та механізми розвитку конфліктів;
4. Виявляти основні ознаки конфліктів та конфліктних ситуацій;
5. Розпізнавати явні й приховані властивості конфліктів;
6. Передбачати наслідки конфліктів
7. Досліджувати проблеми формування конфліктів в сучасному суспільстві;
8. Уміти прогнозувати і контролювати конфліктну ситуацію, позитивно сприймати конфлікт і прагматично його використовувати.
9. Розкривати суть і зміст поняття конфлікту;
10. Досліджувати основні підходи до вивчення конфлікту;
11. Охарактеризовувати види, структуру та динаміку конфліктів;
12. Визначати причини та функції конфліктів;
13. Аналізувати поведінку людей у конфліктних ситуаціях.

На практичних заняттях студенти доповідають, дискутують, обґрунтовано відстоюють свої погляди та позиції, формулюють висновки до опрацьованої теми.

Самостійна робота студента передбачає підготовку до практичних занять, вивчення тем для самостійної позааудиторної роботи, підготовка презентацій, таблиць, альбомів, плакатів, опрацювання наукової літератури та написання оглядів з наданих тем. Контроль засвоєння тем самостійної позааудиторної роботи здійснюється на заняттях та підсумковому контролі з дисципліни.

Індивідуальна робота включає опрацювання наукової літератури, підготовку оглядів з наданих тем, виконання науково-практичних досліджень, участь у профільних олімпіадах, науково-практичних конференціях, конкурсах студентських наукових робіт.

Тематичні плани лекцій, календарні плани практичних занять, тематичний план самостійної позааудиторної роботи, напрямки індивідуальної роботи опубліковані на сторінці кафедри на сайті університету.

Маршрут отримання матеріалів: Кафедра філософії та суспільних наук /Студенту/Очна форма навчання/ Медична психологія/ 4 курс /Навчально-методичні матеріали/ або за посиланням <https://www.vnmu.edu.ua/кафедра-філософії> Доступ до матеріалів здійснюється з корпоративного акаунту студента s000XXX<mailto:s000XXX@vnmu.edu.ua>@vnmu.edu.ua.

5. Форми та методи контролю успішності навчання

Поточний контроль на практичних заняттях	Методи: усне або письмове опитування, електронне опитування
Підсумковий контроль дисципліни – (дифзалік) по завершенню VII семестру	Методи: письмове опитування Згідно Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (посилання https://www.vnmu.edu.ua/downloads/pdf/polog_organiz_ocv_proc(2022).pdf)
Засоби діагностики успішності навчання	теоретичні питання

6. Критерії оцінювання

Оцінювання знань здійснюється згідно Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (посилання [https://www.vnmu.edu.ua/downloads/pdf/polog_organiz_ocv_proc\(2022\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/pdf/polog_organiz_ocv_proc(2022).pdf))

Поточний контроль	За чотирьох бальною системою традиційних оцінок:
-------------------	--

	5 «відмінно», 4 «добре», 3 «задовільно», 2 «незадовільно»
Підсумковий контроль з дисципліни	Оцінка за дифзалік: 71-80 балів – «відмінно» 61-70 балів – «добре» 50-60 балів – «задовільно» Менше 50 балів – «не задовільно»/не склав
Оцінювання дисципліни:	Поточна успішність – від 72 до 120 балів (конвертація середньої традиційної оцінки за практичні заняття за 120-бальною шкалою): 60% оцінки за дисципліну Підсумковий контроль – від 50 до 80 балів: 40% оцінки за дисципліну Індивідуальна робота – від 1 до 12 балів Сумарно від 122 до 200 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
180–200	A	відмінно	зараховано
170–179,99	B	добре	
160–169,99	C	добре	
141–159,99	D	задовільно	
122–140,99	E	задовільно	
0–121,99	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–121,99	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. Політика навчальної дисципліни/курсу

Студент має право на отримання якісних освітніх послуг та безпечне освітнє середовище в умовах воєнного стану, надзвичайних ситуацій та надзвичайних станів, доступ до сучасної наукової та навчальної інформації, кваліфіковану консультативну допомогу під час вивчення дисципліни та опанування практичними навичками. Політика кафедри під час надання освітніх послуг є студентоцентрованою, базується на нормативних документах Міністерства освіти та Міністерства охорони здоров'я України, статуті університету та порядку надання освітніх послуг, в тому числі при виникненні надзвичайних ситуацій, регламентованого основними документами та розпорядженнями щодо організації навчального процесу в ВНМУ ім.М.І.Пирогова та засадах академічної доброчесності.

Дотримання правил розпорядку ВНМУ, техніки безпеки на практичних заняттях. Інструктаж з техніки безпеки та поведінки під час сигналу «Повітряна тривога!» проводиться на першому практичному занятті викладачем. Проведення інструктажу реєструється в Журналі інструктажу з техніки безпеки.

Вимоги щодо підготовки до практичних занять. Студент повинен бути підготовленим до практичного заняття, тестові завдання до поточної теми мають бути розв'язані, схеми та таблиці заповнені.

На заняття слід приходити вчасно, без запізнення. Студент, який запізнився більше, ніж на 15 хвилин на заняття, не допускається до останнього і повинен його відпрацювати в установленому порядку.

Студент повинен дотримуватись правил безпеки на практичних заняттях та під час знаходження у приміщеннях кафедри, діяти згідно встановлених інструкцій під час виникнення надзвичайних ситуацій.

Під час обговорення теоретичних питань студенти мають демонструвати толерантність, ввічливість та повагу до своїх колег та викладача; при виконанні завдань робоче місце має зберігатись у порядку.

Використання мобільних телефонів та інших електронних девайсів. Використання мобільних телефонів та інших електронних пристроїв на занятті допускається тільки під час електронного тестування або опитування та під час виконання пошукових і групових завдань.

Академічна доброчесність. Під час вивчення дисципліни студент має керуватись Кодексом академічної доброчесності ВНМУ ім. М. І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> загальна інформація/ Основні документи/ Кодекс академічної доброчесності). При порушенні норм академічної доброчесності під час поточного та підсумкових контролів студент отримує оцінку «2» та повинен її відпрацювати своєму викладачу в установленому порядку протягом двох тижнів після отриманої незадовільної оцінки.

Пропуски занять. Пропущені заняття відпрацьовуються в порядку, установленому в чинному положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (посилання [https://www.vnmu.edu.ua/downloads/pdf/polog_organiz_ocv_proc\(2022\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/pdf/polog_organiz_ocv_proc(2022).pdf)) у час, визначений графіком відпрацювань (опублікований на сайті університету <https://www.vnmu.edu.ua/кафедра-філософії>) своєму чи черговому викладачу. Для відпрацювання пропущеного заняття студент має пройти тестування та письмово чи усно відповісти на питання до теми заняття.

Порядок допуску до підсумкового контролю з дисципліни наведений в чинному положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (посилання [https://www.vnmu.edu.ua/downloads/pdf/polog_organiz_ocv_proc\(2022\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/pdf/polog_organiz_ocv_proc(2022).pdf)). До підсумкового контролю допускаються студенти, які не мають пропущених невідпрацьованих практичних занять та отримали середню традиційну оцінку не менше «3».

Додаткові індивідуальні бали. Індивідуальні бали з дисципліни студент може отримати за індивідуальну роботу, теми якої оприлюднені на сайті кафедри в навчально-методичних матеріалах дисципліни, кількість балів визначається за результатами ІРС згідно чинному положенню про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова ([https://www.vnmu.edu.ua/downloads/pdf/polog_organiz_ocv_proc\(2022\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/pdf/polog_organiz_ocv_proc(2022).pdf)).

Вирішення конфліктних питань. При виникненні непорозумінь та претензій до викладача через якість надання освітніх послуг, оцінювання знань та інших конфліктних ситуацій, студент повинен спершу повідомити про свої претензії викладача. Якщо конфліктне питання не вирішено, то студент має право подати звернення до завідувача кафедри згідно чинному положення про розгляд звернень здобувачів вищої освіти у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи).

Політика в умовах дистанційного навчання. Порядок дистанційного навчання регулюється чинним положенням про запровадження елементів дистанційного навчання у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація / Основні документи). Основними навчальними платформами для проведення навчальних занять є **Microsoft Team, Google Meets**. Порядок проведення практичних занять та лекцій, відпрацювань та консультацій під час дистанційного навчання оприлюднюється на веб-сторінці кафедри на сайті університету (<https://www.vnmu.edu.ua/кафедра-філософії> / Студенту).

Зворотній зв'язок з викладачем здійснюється через месенджери (Viber, Telegram, WhatsApp) або електронну пошту (на вибір викладача) в робочий час.

8. Навчальні ресурси

Навчально-методичне забезпечення дисципліни оприлюднено на сайті кафедри. Маршрут отримання матеріалів <https://www.vnmu.edu.ua/кафедра-філософії/> Студенту. Консультації проводяться два рази на тиждень згідно графіку консультацій.

9. **Розклад та розподіл груп по викладачам** опублікований на веб-сторінці кафедри на сайті університету (<https://www.vnmu.edu.ua/кафедра-філософії/> Студенту).

10. **Питання до підсумкового контролю дисципліни** опубліковані на сторінці кафедри на сайті університету (<https://www.vnmu.edu.ua/кафедра-філософії/> Студенту).

Силабус з дисципліни «Психологія конфлікту» обговорено та затверджено на засіданні кафедри філософії та суспільних наук (протокол №1, від 29 серпня 2024 року)

Відповідальний за курс

Павло КУЛІШ

Завідувач кафедри

Святослав ЧЕРКАСОВ